

LIETUVOS RESPUBLIKOS
**VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ DERINIMO VALSTYBINĖJE TARNYBOJE
ĮSTATYMAS**

1997 m. liepos 2 d. Nr. VIII-371
Vilnius

Nauja įstatymo redakcija:

Nr. [VIII-1562](#), 2000 02 17, Žin., 2000, Nr. 18-431 (2000 02 29)

PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir uždaviniai

Šiuo įstatymu siekiama suderinti valstybinėje tarnyboje dirbančių asmenų privačius ir visuomenės viešuosius interesus, užtikrinti, kad priimant sprendimus pirmenybė būtų teikiama viešiesiems interesams, įtvirtinti priimamų sprendimų nešališkumą ir užkirsti kelią atsirasti bei plisti korupcijai valstybinėje tarnyboje.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Asmenys, dirbantys valstybinėje tarnyboje**, – valstybės politikai, valstybės pareigūnai, valstybės tarnautojai pagal Valstybės tarnybos įstatymą, profesinės karo tarnybos kariai, kurie vykdo operatyvinę veiklą, profesinės karo tarnybos karininkai, kiti asmenys, kurie dirbdami valstybės valdžios, valdymo, savivaldybių, teisminės, teisėsaugos, valstybės kontrolės bei priežiūros ir joms prilygintose institucijose atlieka valdžios atstovo funkcijas arba turi administravimo įgaliojimus, taip pat asmenys, dirbantys valstybės ir savivaldybių įmonėse, biudžetinėse įstaigose ir turintys administravimo įgaliojimus, bei asmenys, dirbantys viešosiose įstaigose, kurios gauna lėšų iš Lietuvos valstybės ar savivaldybių biudžetų bei fondų, ir turintys administravimo įgaliojimus.

2. **Privatūs interesai** – kandidato ar asmens, dirbančio valstybinėje tarnyboje, (ar jo artimojo giminaičio, ar šeimos nario) asmeninis turtinis ar neturtinis suinteresuotumas, galintis turėti įtakos sprendimams atliekant tarnybines pareigas.

3. **Viešieji interesai** – visuomenės suinteresuotumas, kad asmenys, dirbantys valstybinėje tarnyboje, visus sprendimus priimtų nešališkai ir teisingai.

4. **Interesų konfliktas** – situacija, kai valstybinėje tarnyboje dirbantis asmuo, atlikdamas pareigas ar vykdydamas pavedimą, privalo priimti sprendimą ar dalyvauti jį priimant, ar įvykdyti pavedimą, kurie susiję ir su jo privačiais interesais.

5. **Artimieji giminaičiai ir šeimos nariai** – asmenys, nurodyti Baudžiamojo kodekso 248 straipsnyje.

6. **Asmeninis suinteresuotumas** – valstybinėje tarnyboje dirbančio asmens siekimas priimti sprendimą, kuris būtų palankus jam, jo artimiesiems giminaičiams ir šeimos nariams.

7. **Įmonė** – visų rūšių ūkinės, komercinės, kredito ir finansinės įmonės, bendrovės, įstaigos, bendrijos, asociacijos, susivienijimai ir organizacijos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-244](#), 2001 04 10, Žin., 2001, Nr. 35-1165 (2001 04 25)

Nr. [IX-488](#), 2001-08-02, Žin., 2001, Nr. 71-2517 (2001-08-17)

Nr. [IX-1438](#), 2003-04-03, Žin., 2003, Nr. 38-1683 (2003-04-24)

Nr. [IX-1809](#), 2003-11-06, Žin., 2003, Nr. 111-4929 (2003-11-26)

Nr. [X-724](#), 2006-06-22, Žin., 2006, Nr. 77-2968 (2006-07-14)

3 straipsnis. Asmenų, dirbančių valstybinėje tarnyboje, prievolės

Viešųjų interesų viršenybei užtikrinti asmenys, dirbantys valstybinėje tarnyboje, privalo:

- 1) nešališkai, sąžiningai ir tinkamai atlikti tarnybines pareigas;
- 2) įstatymų nustatyta tvarka ir priemonėmis vengti interesų konflikto;

- 3) nesinaudoti pareigomis asmeninei naudai gauti;
- 4) priimdami sprendimus, vadovautis įstatymais ir visų asmenų lygybės principu;
- 5) nesinaudoti ir neleisti naudotis tarnybine ar kita su savo veikla susijusia informacija kitokia tvarka ir mastu, nei nustato įstatymai;
- 6) nesinaudoti ir neleisti naudotis jokia valstybės nuosavybe, taip pat ir valstybei nuomojama nuosavybe, kitokiai nei tarnybinei veiklai.

ANTRASIS SKIRSNIS PRIVAČIŲ INTERESŲ DEKLARAVIMAS

4 straipsnis. Privačių interesų deklaracija

Valstybinėje tarnyboje dirbantis asmuo privalo deklaruoti privačius interesus šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka pateikdamas privačių interesų deklaraciją (toliau – deklaracija). Šio įstatymo nuostatos dėl privačių interesų deklaravimo taip pat taikomos politinių partijų pirmininkams ir jų pavaduotojams.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-244](#), 2001 04 10, *Žin.*, 2001, Nr. 35-1165 (2001 04 25)

Nr. [IX-1809](#), 2003-11-06, *Žin.*, 2003, Nr. 111-4929 (2003-11-26)

Nr. [X-316](#), 2005-07-05, *Žin.*, 2005, Nr. 88-3286 (2005-07-21)

5 straipsnis. Deklaracijos pateikimas

1. Valstybinėje tarnyboje dirbantis asmuo per vieną mėnesį nuo išrinkimo, priėmimo ar paskyrimo į tarnybą dienos pateikia deklaraciją valstybės ar savivaldybės institucijos, kurioje dirba, vadovui ar šio įgaliojamam atstovui.

2. Šio įstatymo 10 straipsnio 1 dalyje nurodytas pareigas einantis asmuo deklaraciją pateikia Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai.

3. Deklaracija gali būti teikiama ne tik institucijos, kurioje asmuo dirba, vadovui ar jo įgaliojamam atstovui, bet ir kitiems struktūriniais padaliniais, jeigu tai numato tos institucijos veiklos tvarką nustatantis teisės aktas.

4. Teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka deklaracijų turinčios teisę reikalauti institucijos jas išsireikalauja pačios iš deklaruojančiojo asmens darbovietės arba iš Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-244](#), 2001 04 10, *Žin.*, 2001, Nr. 35-1165 (2001 04 25)

Nr. [IX-1809](#), 2003-11-06, *Žin.*, 2003, Nr. 111-4929 (2003-11-26)

Nr. [X-316](#), 2005-07-05, *Žin.*, 2005, Nr. 88-3286 (2005-07-21)

6 straipsnis. Deklaracijos turinys

1. Deklaracijoje turi būti nurodyta deklaruojančio asmens ir jo sutuoktinio:

1) duomenys apie turimą privalomą registruoti nekilnojamąjį turtą, vertybinius popierius ir gautas pajamas bei prievolių įvykdymą užtikrinančius turtinius įsipareigojimus;

2) duomenys apie individualią įmonę (kitą organizaciją ar įstaigą), kurios savininkas, steigėjas ar dalininkas yra deklaruojantis asmuo ar jo sutuoktinis;

3) per paskutinius 12 kalendorinių mėnesių gautos dovanos, jeigu jų vertė yra didesnė negu 1 MGL, išskyrus dovanas, gautas iš artimųjų giminaičių ir šeimos narių;

4) per paskutinius 12 kalendorinių mėnesių nemokamai suteiktos arba kitų fizinių ar juridinių asmenų apmokėtos paslaugos, jeigu jų vertė yra didesnė negu 5 MGL, išskyrus atvejus, kai paslaugas suteikia arba apmoka artimieji giminaičiai ar šeimos nariai;

5) narystė, pareigos ir ryšiai su įmonėmis, įstaigomis, bendrijomis, fondais ar asociacijomis (taip pat ir tarptautinėmis), išskyrus narystę politinėse partijose;

6) artimieji giminaičiai ir šeimos nariai bei kiti deklaruojančiam asmeniui žinomi asmenys, dėl kurių gali kilti interesų konfliktas.

2. Deklaruojantis asmuo turi nurodyti ir kitus duomenis ar aplinkybes, dėl kurių, jo nuomone, gali kilti interesų konfliktas.

3. Deklaruojantis asmuo gali nenurodyti duomenų apie sutuoktinį, jeigu sutuoktiniai kartu negyvena, neturi bendro ūkio ir dėl to šie duomenys jam nėra žinomi.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-244](#), 2001 04 10, *Žin.*, 2001, Nr. 35-1165 (2001 04 25)

Nr. [IX-1912](#), 2003-12-18, *Žin.*, 2003, Nr. 123-5584 (2003-12-30)
Nr. [IX-2274](#), 2004-06-15, *Žin.*, 2004, Nr. 98-3630 (2004-06-24)
Nr. [X-316](#), 2005-07-05, *Žin.*, 2005, Nr. 88-3286 (2005-07-21)

7 straipsnis. Deklaracijos duomenų patvirtinimas, tikslinimas ir papildymas

1. Jeigu pateiktoje deklaracijoje nurodyti duomenys apie deklaruojančio asmens ir jo sutuoktinio privačius interesus nepasikeitė, deklaruojantis asmuo privalo tai raštu patvirtinti kiekvienais metais iki gegužės 15 dienos.

2. Jeigu deklaruotini duomenys pasikeitė, deklaruojantis asmuo privalo patikslinti deklaraciją ne vėliau kaip per dvi savaites nuo duomenų pasikeitimo dienos.

3. Jeigu paaiškėja naujos aplinkybės, dėl kurių gali kilti interesų konfliktas, deklaruojantis asmuo privalo deklaraciją papildyti nedelsiant po šių aplinkybių paaiškėjimo.

4. Šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nustatytais atvejais deklaracija patvirtinama, patikslinama ar papildoma Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nustatyta tvarka pateikiant deklaracijos priedą dėl duomenų patvirtinimo, patikslinimo ar papildymo. Šis priedas yra neatskiriama deklaracijos dalis.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-316](#), 2005-07-05, *Žin.*, 2005, Nr. 88-3286 (2005-07-21)

8 straipsnis. Deklaracijos forma ir saugojimas

1. Deklaracijos formą, pildymo ir pateikimo taisykles nustato Vyriausioji tarnybinės etikos komisija.

2. Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nustatyta tvarka deklaracija gali būti pateikiama elektroniniu būdu.

3. Deklaracijos saugomos institucijose, kurioms jos yra pateiktos. Už deklaracijų saugojimą yra atsakingi institucijų vadovai ar jų įgalioti atstovai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-316](#), 2005-07-05, *Žin.*, 2005, Nr. 88-3286 (2005-07-21)

9 straipsnis. Deklaracijos duomenų tikrinimas

Deklaracijoje pateiktus duomenis gali tikrinti:

- 1) institucijos, kurioje asmuo dirba, vadovas ar jo įgalioti asmenys;
- 2) Vyriausioji tarnybinės etikos komisija;
- 3) valstybinė mokesčių inspekcija;
- 4) teisėsaugos institucijos teisės aktų nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-316](#), 2005-07-05, *Žin.*, 2005, Nr. 88-3286 (2005-07-21)

10 straipsnis. Deklaracijų viešumas

1. Respublikos Prezidento, valstybės politikų, politinių partijų pirmininkų ir jų pavaduotojų, teisėjų, prokurorų, Seimo įsteigtų ar jam atskaitingų institucijų vadovų ir jų pavaduotojų, Vyriausybės įsteigtų ar jai atskaitingų institucijų vadovų ir jų pavaduotojų, ministerijų įsteigtų ar joms atskaitingų institucijų vadovų ir jų pavaduotojų privačių interesų deklaracijų duomenys yra vieši ir skelbiami Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nustatyta tvarka.

2. Detalų šio straipsnio 1 dalyje išvardytų pareigybių sąrašą nustato ir tikslina Vyriausioji tarnybinės etikos komisija.

3. Kitų asmenų, dirbančių valstybinėje tarnyboje, deklaracijų duomenys gali būti skelbiami Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos motyvuotu sprendimu.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1936](#), 2000 09 19, *Žin.*, 2000, Nr. 85-2574 (2000 10 11)

Nr. [IX-244](#), 2001 04 10, *Žin.*, 2001, Nr. 35-1165 (2001 04 25)

Nr. [IX-1505](#), 2003-04-17, *Žin.*, 2003, Nr. 42-1911 (2003-05-01)

Nr. [IX-1809](#), 2003-11-06, *Žin.*, 2003, Nr. 111-4929 (2003-11-26)

Nr. [X-316](#), 2005-07-05, *Žin.*, 2005, Nr. 88-3286 (2005-07-21)

TREČIASIS SKIRSNIS
REIKALAVIMAI ASMENIMS, DIRBANTIEMS VALSTYBINĖJE
TARNYBOJE

11 straipsnis. Pareiga nusišalinti

1. Asmeniui, dirbančiam valstybinėje tarnyboje, draudžiama dalyvauti rengiant, svarstant ar priimant sprendimus arba kitaip paveikti sprendimus, kurie sukelia interesų konfliktą.

2. Prieš pradėdant tokio sprendimo rengimo, svarstymo ar priėmimo procedūrą arba pačios procedūros metu asmuo, dirbantis valstybinėje tarnyboje, privalo informuoti savo tiesioginį vadovą ar institucijos vadovo įgaliotą atstovą bei asmenis, kurie kartu dalyvauja sprendimo rengimo, svarstymo ar priėmimo procedūroje, apie esamą interesų konfliktą ir nusišalinti nuo dalyvavimo tolesnėje procedūroje. Institucijos vadovas ar jo įgaliotas atstovas gali nepriimti pareikšto nusišalinimo ir įpareigoti asmenį dalyvauti tolesnėje procedūroje.

3. Asmuo, dirbantis valstybinėje tarnyboje, privalo vykdyti institucijos vadovo arba jo įgalioto atstovo rašytines išankstines rekomendacijas, nuo kokių sprendimų rengimo, svarstymo ar priėmimo jis privalo nusišalinti. Šios rekomendacijos, remiantis metinėmis deklaracijomis, arba asmens prašymu yra sudaromos konkrečiai situacijai. Išankstines rekomendacijas asmuo, dirbantis valstybinėje tarnyboje, gali viešinti savo nuožiūra.

4. Asmuo, dirbantis valstybinėje tarnyboje, negali prisidėti prie kontrolės, tyrimų komisijų ar kitų tokio pobūdžio institucijų darbo, jeigu tai sukelia interesų konfliktą.

5. Institucijos vadovas arba jo įgaliotas atstovas gali nušalinti valstybinėje tarnyboje dirbantį asmenį nuo konkretaus sprendimo rengimo, svarstymo ar priėmimo procedūros, jeigu yra pakankamas pagrindas manyti, kad šio asmens dalyvavimas sukels interesų konfliktą.

6. Šio straipsnio nuostatos netaikomos Respublikos Prezidentui, Seimo nariams, teisėjams, prokurorams, ikiteisminio tyrimo pareigūnams ir kitiems pareigūnams, kuriems viešųjų interesų viršenybės užtikrinimo būdai nustatomi jų veiklą reglamentuojančių įstatymų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1438](#), 2003-04-03, *Žin.*, 2003, Nr. 38-1683 (2003-04-24)

12 straipsnis. Teisės atstovauti apribojimai

1. Asmuo, dirbantis valstybinėje tarnyboje, negali atstovauti valstybei ar savivaldybei arba valstybės, savivaldybės institucijoms:

1) tvarkydamas reikalus su fiziniais ar juridiniais asmenimis, iš kurių jis, jo artimieji giminaičiai ar šeimos nariai gauna bet kurios rūšies pajamų;

2) tvarkydamas reikalus su visų rūšių įmonėmis, kuriose jis, jo artimieji giminaičiai ar šeimos nariai turi daugiau kaip 10 procentų įstatinio kapitalo arba akcijų;

3) jeigu dėl to kyla interesų konfliktas.

2. Asmuo, dirbantis valstybinėje tarnyboje, negali atstovauti privačioms grupėms ar asmenims ir ginti jų interesų valstybės ar savivaldybių institucijose, išskyrus atvejus, kai jie veikia kaip įstatyminiai atstovai. Skundų ir pareiškimų nagrinėjimas, tyrimas ir svarstymas nelaikomas atstovavimu privačioms grupėms ar asmenims.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse išvardytų apribojimų išimtis konkrečiu atveju gali nustatyti atitinkamos institucijos vadovas ar jo įgaliotas atstovas. Sprendimas apie išimties taikymą turi būti viešai paskelbtas.

13 straipsnis. Tarnybinių teisių apribojimas

1. Asmuo, dirbantis valstybinėje tarnyboje, negali naudoti savo pareigų, galių ir vardo, siekdamas paveikti kitų asmenų sprendimą, kuris sukeltų interesų konfliktą.

2. Asmuo, dirbantis valstybinėje tarnyboje, negali savo, savo artimųjų giminaičių, šeimos narių privačių interesų naudai naudotis ir leisti naudotis informacija, kurią jis įgijo eidamas pareigas, kitokia tvarka ir mastu, nei nustato įstatymas.

14 straipsnis. Dovanų ar paslaugų priėmimo ir teikimo apribojimai

1. Asmuo, dirbantis valstybinėje tarnyboje, negali priimti dovanų ar paslaugų arba jas teikti, jeigu tai gali sukelti šio įstatymo 2 straipsnyje numatytą viešųjų ir privačių interesų konfliktą.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatytas apribojimas netaikomas asmenims, gavusiems dovanų ar paslaugų pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, kurios įprastai yra susijusios su asmens, dirbančio valstybinėje tarnyboje, pareigomis.

3. Jeigu šio straipsnio 2 dalyje nurodytų dovanų vertė viršija 1 minimalų gyvenimo lygį (toliau - MGL), o paslaugų vertė viršija 5 MGL, asmuo, dirbantis valstybinėje tarnyboje, privalo tai per

kalendorinį mėnesį deklaruoti. Ši deklaracija pridedama prie metinės privačių interesų deklaracijos ir yra jos priedas.

4. Jeigu šio straipsnio 2 dalyje nurodytos dovanos vertė viršija 5 MGL, ši dovana yra laikoma valstybės ar savivaldybės nuosavybe. Tokia dovana įvertinama ir saugoma Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nustatyta tvarka.

15 straipsnis. Kiti apribojimai ir draudimai

Valstybinėje tarnyboje dirbantys asmenys, teisės aktų nustatyta tvarka pripažinti pažeidusiais šio įstatymo reikalavimus, vienus metus negali būti skatinami, skiriami į aukštesnes pareigas, o atleisti iš valstybinės tarnybos už šio įstatymo pažeidimus trejus metus nuo atleidimo negali būti priimami į valstybinę tarnybą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1809](#), 2003-11-06, Žin., 2003, Nr. 111-4929 (2003-11-26)

KETVIRTASIS SKIRSNIS PRIEVOLĖS IEŠKANT KITO DARBO

16 straipsnis. Prievolė pranešti apie pasiūlymus

Asmuo, dirbantis valstybinėje tarnyboje, privalo pranešti institucijos vadovui ar jo įgaliotam atstovui apie visus pasiūlymus pereiti dirbti į kitą darbą, jeigu tokie pasiūlymai gali šiam asmeniui sukelti interesų konfliktą.

17 straipsnis. Prievolė raštu informuoti apie susitarimą

Asmuo, dirbantis valstybinėje tarnyboje, privalo nedelsdamas raštu informuoti savo institucijos vadovą ar jo įgaliotą atstovą apie tai, kad jis priėmė siūlymą pereiti į kitą darbą. Institucijos vadovas ar jo įgaliotas atstovas, nustatęs, kad šis asmuo yra artimai tarnybos santykiais susijęs su būsimuoju darbdaviu, turi nedelsdamas imtis priemonių, kad būtų pašalinta interesų konflikto grėsmė.

PENKTASIS SKIRSNIS APRIBOJIMAI PASIBAIGUS TARNYBAI

18 straipsnis. Apribojimai sudaryti darbo sutartį

Asmuo, nustojęs eiti pareigas valstybinėje tarnyboje, vienerius metus neturi dirbti įmonės vadovu, vadovo pavaduotoju, būti įmonės tarybos ar valdybos nariu, taip pat eiti kitas pareigas, tiesiogiai susijusias su sprendimų priėmimu įmonės valdymo, turto tvarkymo, finansų apskaitos bei kontrolės srityse, jeigu per paskutinius darbo metus jo tarnyba buvo tiesiogiai susijusi su šių įmonių veiklos priežiūra ar kontrole arba jeigu asmuo dalyvavo svarstant ir priimant palankius šioms įmonėms sprendimus konkurso ar kitokiu būdu teikti valstybės užsakymus ar finansinę paramą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-244](#), 2001 04 10, Žin., 2001, Nr. 35-1165 (2001 04 25)

19 straipsnis. Apribojimai sudaryti sandorius ar naudotis individualiomis lengvatomis

1. Asmuo, nustojęs eiti pareigas valstybinėje tarnyboje, ar įmonė, kurioje jis, jo artimieji giminaičiai ar šeimos nariai turi daugiau kaip 10 procentų įstatinio kapitalo ar turtinio įnašo arba dirba vadovavimo ar revizijos institucijose, vienerius metus neturi teisės sudaryti sandorių su institucija ar naudotis institucijos, kurioje paskutinius metus asmuo dirbo, teikiamomis individualiomis lengvatomis.

2. Apribojimai, nustatyti šio straipsnio 1 dalyje, netaikomi sandoriui, kuris buvo sudarytas prieš tai, kai asmuo pradėjo eiti pareigas valstybinėje tarnyboje, arba yra pratęsiamas, taip pat sandoriui, kuris sudaromas viešo konkurso būdu, bei sandoriams, kurių suma per metus neviršija 10 000 Lt.

20 straipsnis. Atstovavimo apribojimai

1. Asmuo, nustojęs eiti pareigas valstybinėje tarnyboje, vienerius metus negali atstovauti fiziniams ar juridiniams asmenims toje institucijoje, kurioje jis paskutinius metus dirbo.

2. Asmuo, nustojęs eiti pareigas valstybinėje tarnyboje, vienerius metus negali atstovauti fiziniams ar juridiniams asmenims kitose valstybės ar savivaldybių institucijose tais klausimais, kurie buvo priskirti jo tarnybinėms funkcijoms.

3. Asmeniui, dirbančiam valstybinėje tarnyboje, neleidžiama turėti tarnybinių santykių su anksčiau valstybinėje tarnyboje dirbusiu asmeniu, kuriam taikomi šio straipsnio 1 dalies apribojimai. Asmuo, dirbantis valstybinėje tarnyboje, apie tokius tarnybinius santykius privalo nedelsdamas informuoti savo institucijos vadovą ar jo įgaliotą atstovą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-597](#), 2001-11-13, Žin., 2001, Nr. 99-3529 (2001-11-28)

21 straipsnis. Apribojimų netaikymas

Šio įstatymo 18-20 straipsniuose išvardytų apribojimų taikymo išimtis konkrečiais atvejais, kai apribojimų taikymas gali pakenkti visuomenės ar valstybės interesams, nustato Vyriausioji tarnybinės etikos komisija.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS ĮSTATYMO VYKDYMO KONTROLĖ

22 straipsnis. Kontrolės institucijos ir pareigūnai

1. Kaip asmenys, dirbantys valstybinėje tarnyboje, vykdo šio įstatymo nuostatas, kontroliuoja:

- 1) atitinkamų valstybės ar savivaldybių institucijų vadovai ar jų įgalioti atstovai;
- 2) nepriklausoma Vyriausioji tarnybinės etikos komisija;
- 3) kitos institucijos, jeigu tai numato institucijos veiklos tvarką nustatantis įstatymas.

2. Atitinkamų valstybės ar savivaldybių institucijų vadovai ar jų įgalioti atstovai, kontroliuodami, kaip vykdomas šis įstatymas:

1) prižiūri, ar asmenys, dirbantys valstybinėje tarnyboje, laiku ir tinkamai pateikia privačių interesų deklaracijas;

2) remdamiesi metinėmis privačių interesų deklaracijomis arba asmens, dirbančio valstybinėje tarnyboje, prašymu parengia asmeniui rašytines rekomendacijas, kokių priemonių asmuo turi imtis, kad savo tarnybinę veiklą suderintų su šio įstatymo reikalavimais;

3) savo iniciatyva, Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nurodymu arba gavę pareiškimą, kad kuris nors asmuo, dirbantis jiems pavaldžioje valstybinėje tarnyboje, savo tarnybinėje veikloje nevykdo šio įstatymo reikalavimų, gali atlikti šio asmens tarnybinės veiklos patikrinimą. Tokiam tikrinimui įstaigoje gali būti įsteigta Tarnybinės etikos komisija. Apie tikrinimo rezultatus informuojamas pareiškimą pateikęs asmuo, asmuo, kurio veikla buvo tikrinta, taip pat Vyriausioji tarnybinės etikos komisija. Vyriausioji tarnybinės etikos komisija supažindinama ir su visais gaunamais pareiškimais, kuriuose pateikiama informacija apie šio įstatymo pažeidimus.

23 straipsnis. Vyriausioji tarnybinės etikos komisija

1. Vyriausioji tarnybinės etikos komisija sudaroma iš 5 asmenų.

2. Po vieną Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos narį siūlo Respublikos Prezidentas, Seimo Pirmininkas, Ministras Pirmininkas, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininkas ir Lietuvos teisininkų draugija. Siūlomas asmuo turi būti nepriekaištingos reputacijos. Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos sudėtį tvirtina Seimas. Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos narių kadencijos laikas – 5 metai. Tas pats asmuo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu gali būti ne daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės. Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos pirmininką iš šios komisijos narių Seimo Pirmininko teikimu tvirtina Seimas.

3. Pasibaigus kadencijai, Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos narys savo pareigas eina tol, kol bus paskirtas naujas komisijos narys. Komisijos nario įgaliojimai nutrūksta, kai:

- 1) pasibaigia jo įgaliojimų laikas;
- 2) jis atsistatydina;
- 3) jis miršta;

4) jis nedirba dėl laikinojo nedarbingumo ilgiau kaip 120 kalendorinių dienų iš eilės arba ilgiau kaip 140 dienų per paskutinius 12 mėnesių, jei įstatymų nenustatyta, kad dėl tam tikros ligos pareigos paliekamos ilgesnį laiką, arba kai komisijos narys pagal medicinos ar invalidumą nustatančios komisijos išvadą negali eiti pareigų;

5) dėl jo įsiteisėja apkaltinamasis teismo nuosprendis;

6) daugiau kaip pusė visų Seimo narių pareiškia nepasitikėjimą juo.

4. Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos narių darbo užmokestį, mokamą Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo nustatyta tvarka, sudaro: pareiginė alga, priedas už ištarnautus Lietuvos valstybei metus ir vienkartinė priemoka. Sprendimą skirti komisijos nariui vienkartinę priemoką priima Seimo valdyba Seimo Pirmininko teikimu. Pasibaigus komisijos nario įgaliojimų laikui, jam išmokama dviejų mėnesių vidutinio darbo užmokesčio (toliau – VDU) dydžio išeitinė išmoka. Dviejų VDU dydžio išeitinė išmoka komisijos nariui išmokama, kai jo įgaliojimai nutrūksta pagal šio straipsnio 3 dalies 1 ir 4 punktus. Komisijos narių kasmetinių atostogų trukmę, suteikimo ir mokėjimo už jas tvarką bei sąlygas nustato Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas. Socialinės garantijos komisijos nariams teikiamos Lietuvos Respublikos darbo kodekso ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

5. Vyriausioji tarnybinės etikos komisija yra atskaitinga Seimui. Ši komisija yra juridinis asmuo, kurio veikla finansuojama iš valstybės biudžeto. Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nuostatus tvirtina Seimas, o jos darbo organizavimo tvarką nustato šios komisijos patvirtintas darbo reglamentas. Vyriausiąją tarnybinės etikos komisiją aptarnauja šios komisijos sekretoriatas. Jį sudaro valstybės tarnautojai ir asmenys, dirbantys pagal darbo sutartis. Komisijos sekretoriato sudėtį, etatų sąrašus ir atlyginimus, neviršydamas teisės aktų nustatytų atlyginimų dydžių, tvirtina komisijos pirmininkas.

6. Vyriausioji tarnybinės etikos komisija:

1) analizuoja šio įstatymo taikymo problemas;

2) teikia ieškinius (prašymus) teismui nutraukti valstybinės tarnybos santykius su valstybinėje tarnyboje dirbančiais asmenimis dėl šio įstatymo reikalavimų pažeidimo ar darbo sutarčių bei sandorių, sudarytų pažeidžiant šio įstatymo reikalavimus, nutraukimo ar pripažinimo negaliojančiais. Ši nuostata netaikoma valstybės politikams, Seimo ar Respublikos Prezidento paskirtiems pareigūnams;

3) gali kreiptis į Seimo valdybą, kad ši teiktų siūlymus atleisti Seimo skiriamus pareigūnus arba kad būtų inicijuotas Seimo laikinosios tyrimo komisijos sudarymas, jeigu yra gauta pagrįsta informacija, kad Respublikos Prezidentas, Seimo narys, Ministras Pirmininkas, taip pat Seimo skiriami teisėjai nevykdo šio įstatymo reikalavimų;

4) gali kreiptis į Respublikos Prezidentą dėl jo skiriamų pareigūnų atleidimo arba siūlyti, kad būtų inicijuotas tyrimas, jeigu yra gauta pagrįsta informacija, kad Respublikos Prezidento skiriami pareigūnai nevykdo šio įstatymo reikalavimų;

5) atitinkamų valstybės ar savivaldybių institucijų vadovams ar jų įgaliotiems atstovams teikia rekomendacijas dėl šio įstatymo įgyvendinimo tvarkos;

6) gali pavesti institucijos vadovui ar jo įgaliotam atstovui atlikti arba pati atlikti tyrimą, jeigu yra gauta pagrįsta informacija, kad asmuo, dirbantis valstybinėje tarnyboje, nesilaiko šio įstatymo reikalavimų;

7) asmens, dirbančio valstybinėje tarnyboje, raštišku prašymu gali atlikti tyrimą, ar institucijos vadovas tinkamai taiko pareiškėjui šio įstatymo nuostatas;

8) atlikdama tyrimą, turi teisę gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų, valstybinio ir privataus kapitalo įmonių, komercinių bankų, įstaigų bei kitų organizacijų visą reikiamą informaciją, paaiškinimus, įsakymus, sprendimus bei kitus dokumentus, susijusius su šio įstatymo vykdymu.

7. Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos sprendimai gali būti skundžiami administraciniam teismui per vieną mėnesį nuo sprendimo paskelbimo arba jo nuorašo įteikimo suinteresuotam asmeniui dienos.

8. Įstatymų nustatyta tvarka neapskustas, teismo nesustabdytas ar nepanaikintas Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos sprendimas dėl Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo pažeidimo yra pagrindas teisės aktų nustatyta tvarka skirti tarnybinę (drausminę) nuobaudą asmeniui, pažeidusiam šio įstatymo reikalavimus ir taikyti šio įstatymo 15 straipsnyje nustatytus kitus apribojimus ir draudimus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-244](#), 2001 04 10, *Žin.*, 2001, Nr. 35-1165 (2001 04 25)

Nr. [IX-1809](#), 2003-11-06, *Žin.*, 2003, Nr. 111-4929 (2003-11-26)

Nr. [X-316](#), 2005-07-05, *Žin.*, 2005, Nr. 88-3286 (2005-07-21)

24 straipsnis. Atsakomybė

Asmenys, dirbantys valstybinėje tarnyboje, už šio įstatymo pažeidimus atsako įstatymų nustatyta tvarka.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-650](#), 98.03.03, Žin., 1998, Nr.28-728 (98.03.25)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ DERINIMO VALSTYBINĖJE TARNYBOJE ĮSTATYMO 23 IR 25 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-719](#), 98.04.28, Žin., 1998, Nr.44-1199 (98.05.13)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ DERINIMO VALSTYBINĖJE TARNYBOJE ĮSTATYMO 23 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1148](#), 99.04.20, Žin., 1999, Nr.39-1198 (99.05.05)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ DERINIMO VALSTYBINĖJE TARNYBOJE ĮSTATYMO 23 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1562](#), 2000 02 17, Žin., 2000, Nr. 18-431 (2000 02 29)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ DERINIMO VALSTYBINĖJE TARNYBOJE ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Nauja įstatymo redakcija

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1936](#), 2000 09 19, Žin., 2000, Nr. 85-2574 (2000 10 11)

VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ DERINIMO VALSTYBINĖJE TARNYBOJE ĮSTATYMO 10 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2001 m. sausio 1 d.

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-244](#), 2001 04 10, Žin., 2001, Nr. 35-1165 (2001 04 25)

VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ DERINIMO VALSTYBINĖJE TARNYBOJE ĮSTATYMO 2, 4, 5, 6, 10, 18, 23 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-488](#), 2001-08-02, Žin., 2001, Nr. 71-2517 (2001-08-17)

VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ DERINIMO VALSTYBINĖJE TARNYBOJE ĮSTATYMO 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-597](#), 2001-11-13, Žin., 2001, Nr. 99-3529 (2001-11-28)

VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ DERINIMO VALSTYBINĖJE TARNYBOJE ĮSTATYMO 20 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1438](#), 2003-04-03, Žin., 2003, Nr. 38-1683 (2003-04-24)

VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ DERINIMO VALSTYBINĖJE TARNYBOJE ĮSTATYMO 2 IR 11 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas įsigalioja kartu su Lietuvos Respublikos baudžiamuoju kodeksu (Žin., 2000, Nr. [89-2741](#)) ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksu (Žin., 2002, Nr. [37-1341](#)), t.y. nuo 2003 m. gegužės 1 d.

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1505](#), 2003-04-17, Žin., 2003, Nr. 42-1911 (2003-05-01)

VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ DERINIMO VALSTYBINĖJE TARNYBOJE ĮSTATYMO 10 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1809](#), 2003-11-06, Žin., 2003, Nr. 111-4929 (2003-11-26)

VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ DERINIMO VALSTYBINĖJE TARNYBOJE ĮSTATYMO 2, 4, 5, 10, 15, 23 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

12.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1912](#), 2003-12-18, Žin., 2003, Nr. 123-5584 (2003-12-30)

PROKURATŪROS ĮSTATYMO, VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ DERINIMO VALSTYBINĖJE TARNYBOJE ĮSTATYMO, SAVIVALDYBIŲ TARYBŲ RINKIMŲ ĮSTATYMO, PREZIDENTO RINKIMŲ ĮSTATYMO, SEIMO RINKIMŲ ĮSTATYMO, PINIGINĖS SOCIALINĖS PARAMOS MAŽAS PAJAMAS GAUNANČIOMS ŠEIMOMS (VIENIEMS GYVENANTIEMS ASMENIMS) ĮSTATYMO, VALSTYBĖS GARANTUOJAMOS TEISINĖS PAGALBOS ĮSTATYMO IR VALSTYBĖS KONTROLĖS ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2004 m. sausio 1 d.

13.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2274](#), 2004-06-15, Žin., 2004, Nr. 98-3630 (2004-06-24)

VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ DERINIMO VALSTYBINĖJE TARNYBOJE ĮSTATYMO 6 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

14.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-316](#), 2005-07-05, Žin., 2005, Nr. 88-3286 (2005-07-21)

VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ DERINIMO VALSTYBINĖJE TARNYBOJE ĮSTATYMO 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 IR 23 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

15.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-724](#), 2006-06-22, Žin., 2006, Nr. 77-2968 (2006-07-14)

VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ DERINIMO VALSTYBINĖJE TARNYBOJE ĮSTATYMO 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

*** Pabaiga ***

Redagavo: Aušrinė Trapinskienė (2006-07-14)

autrap@lrs.lt